

Aan: de directeur directie VGP van VWS

Van: Directeur Strategie NVWA

directie Strategie
afdeling Beleid, planvorming
en instrumentontwikkeling

Catharijnesingel 59
3511 GG Utrecht
Postbus 43006
3540 AA Utrecht
www.nvwa.nl

Contactpersoon

@nvwa.nl

nota

HUF-toets wijziging Warenwetbesluiten: Bereiding en behandeling van levensmiddelen, hygiëne van levensmiddelen en bestuurlijk beboeten.

Datum
26 juni 2023

Behandeld door

Inleiding

Op 9 mei 2023 heeft u een verzoek ingediend om een HUF-toets uit te voeren op:

- de wijziging van het Warenwetbesluit Bereiding en behandeling van levensmiddelen in verband met wijziging van microbiologische eisen aan eet- en drinkwaren,
- de wijziging van het Warenwetbesluit hygiëne van levensmiddelen in verband met wijziging van de voorschriften voor rauwe melk en rauwe room bestemd voor rechtstreekse menselijke consumptie en
- wijziging van het Warenwetbesluit bestuurlijke boeten.

Hierbij doe ik u de uitkomsten van de toets toekomen met betrekking tot de voorgestelde wijzigingen in beide besluiten.

De wijziging van het Warenwetbesluit Bereiding en behandeling van levensmiddelen raakt de taken/verantwoordelijkheden van de NVWA. De wijziging van het Warenwetbesluit hygiëne van levensmiddelen raakt de taken/verantwoordelijkheden van COKZ.

Conclusie

Handhaafbaarheid, uitvoerbaarheid en fraudebestendigheid

De eindconclusie is dat de wijzigingen handhaafbaar, uitvoerbaar en fraudebestendig zijn voor de NVWA en COKZ, mits de administratieverplichting correct en volledig wordt opgenomen in het warenwetbesluit, en artikel 8, eerste lid, zodanig aan wordt gepast dat het in lijn is met artikel 2, tweede lid onder e, van de Verordening 1169/2011 ten aanzien van de definitie van 'plaatselijke detailhandel'. Ook is vroegtijdige en actieve communicatie over deze wet- en regelgeving door het ministerie van VWS noodzakelijk vanwege onbekendheid en wellicht ook onbegrip bij (een deel) van de normadressaat.

Capaciteit

Toezicht en handhaving op deze wet- en regelgeving leidt vooralsnog niet tot extra capaciteitsbehoefte. Wanneer echter zou blijken dat het aantal bedrijven dat rauwe melk verkoopt erg groot is, of als er meer herbeoordelingen uitgevoerd moeten worden zal via de reguliere jaarplanprocedure extra capaciteit worden geclaimd. Het uitwerken van het interventiebeleid, opleiden en het inrichten van

de systemen kost COKZ wel extra capaciteit. Het gaat hierbij om incidentele kosten van € 11.363,04.

Toelichting

Handhaafbaarheid

De wijzigingen van de verschillende warenwetbesluiten zijn handhaafbaar voor de NVWA en COKZ. COKZ is verantwoordelijk voor de toezicht op de levering van rauwe melk en rauw room en de NVWA treedt daarbij met name signalerend op bij verkoop via detailhandel ten aanzien van bewaarcondities en etikettering van genoemde producten. Er is sprake van kwantitatieve (harde) normen, waarbij overtreding éénvoudig en éénvoudig is vast te stellen. COKZ zal specifiek interventiebeleid ontwikkelen.

De exploitanten van rauwe melk en rauwe room, anders dan van koeien, worden voor het eerst geconfronteerd met wetgeving rondom directe verkoop aan de consument. De nut/noodzaak van deze wijzigingen zullen naar het oordeel van COKZ niet automatisch worden onderschreven door de normadressaat (exploitant die rauwe melk en/of rauwe room rechtstreeks verkoopt aan consument). Het is daarom aan te bevelen dat er actieve communicatie over nut/noodzaak van de wet- en regelgeving plaatsvindt richting deze doelgroep door het ministerie van VWS. Dit bevordert de acceptatie en naleving van de regels.

In artikel II, onder C staat in artikel 8 eerste lid, gaat het om rauwe melk en rauw room die door het bedrijf waar deze producten zijn gewonnen, rechtstreeks worden geleverd aan de consument dan wel via de plaatselijke detailhandels,. In artikel 2, tweede lid onder e, van de Verordening 1169/2011 staat in de definitie van voorverpakt levensmiddel het volgende: *levensmiddelen die op de plaats van verkoop op verzoek van de consument of met het oog op de onmiddellijke verkoop worden voorverpakt vallen niet onder „voorverpakte levensmiddelen*. Omdat plaatselijke detailhandel nergens staat gedefinieerd, kan er discussie ontstaan over de vraag of een exploitant wel of niet onder deze definitie valt. Daarnaast kan er mogelijk licht ontstaan tussen de twee verschillende formuleringen waardoor zich er een situatie ontstaat waarbij een product zowel niet onder de regulering van artikel 8 van het Warenwetbesluit hygiëne van levensmiddelen, alsook niet onder 'voorverpakt levensmiddel' in de zin van verordening 1169/2011 valt. Het voorstel is om artikel 8, eerste lid, zodanig aan te passen dat het in lijn is met artikel 2, tweede lid, onder e, van de Verordening 1169/2011.

Op grond van artikel II, onder C komt in artikel 8, zesde lid, de verplichting voor de exploitant om onderzoek te doen naar het totaal aeroob kiemgetal bij 30 °C en op Salmonella, Campylobacter en Shiga-toxine producerende E. coli (STEC). In de toelichting staat dat het ministerie van VWS aan de hand van de resultaten van het voor dierhouders verplichte onderzoek periodiek zal nagaan of verdere aanscherping van het maximale totale kiemgetal mogelijk is. Het warenwetbesluit schrijft echter niet expliciet voor dat de resultaten van het onderzoek geregistreerd moeten zijn en hoe lang deze informatie dan bewaard dient te worden. Om goed dit te kunnen monitoren op de manier zoals in de toelichting staat vermeld, is nodig dat ook de administratieve verplichting correct en volledig

wordt opgenomen in het warenwetbesluit. Het voorstel is om dit alsnog in te regelen.

Uitvoerbaarheid

Interventiebeleid van COKZ zal ontwikkeld en gepubliceerd worden. Ook zullen er extra opleidingskosten zijn en zullen rapportagesystemen (o.a. inspectielijsten) aangepast worden. Het gaat hierbij om incidentele kosten van € 11.363,04.

COKZ en NVWA zullen bij in werking treden met elkaar bespreken of toezicht (projectmatig of structureel) op elkaar afgestemd kan worden, bijvoorbeeld middels een traceringsexercitie vanuit een producerend bedrijf met aansluitend controle op etikettering en bewaarcondities bij afnemende detailhandel en toezicht op mogelijke claims door COKZ en de NVWA (signaalfunctie).

Fraudebestendigheid

In artikel 8a, lid 1 is geregeld dat de exploitant op de recipiënten met rauwe melk of rauwe room het juiste tijdstip van winning rauwe melk of rauwe room vermeldt. Een exploitant kan bij een melktap deze verplichting ontwijken door de datum te wijzigen en de melk van eerdere datum niet te verwijderen. Deze vorm van fraude is niet geheel uit te sluiten. Of dit plaatsvindt is tijdens een reguliere inspectie lastig vast te stellen en kan alleen op basis van een heterdaad. De verwachting is dat de meeste bedrijven met een melktap (wat een forse investering vraagt) hun verantwoordelijkheid zullen nemen. Daarom wordt de kans op dergelijke fraude als klein ingeschat.